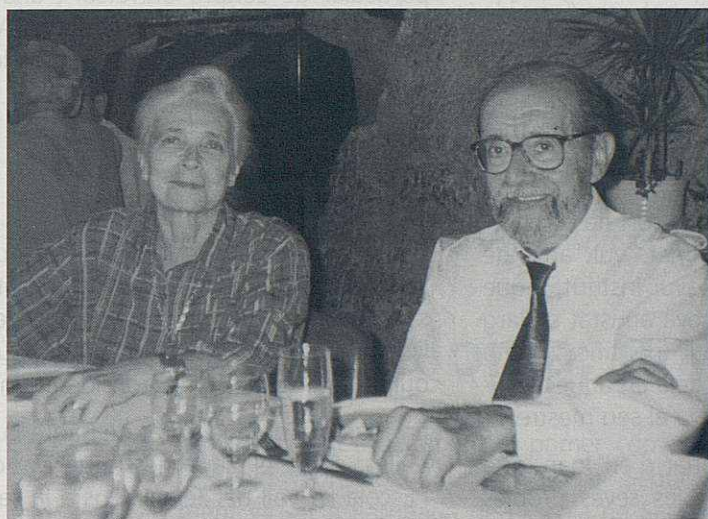

Joan, a reveure

En Joan Ruiz i Calonja. El regal d'un amic, d'un mestre

Es ben segur que tots els qui hem tingut la sort de comptar-nos entre els amics d'en Joan pensem que hem gaudit d'un gran regal. Tenir un amic és tenir un tresor i de cadascun en rebem alguna cosa bona, però n'hi ha algun que el considerem especial, fins i tot únic, i en Joan ho ha estat. En aquesta circumstància es fa difícil prendre distància d'allò més personal, però penso que és un privilegi haver-lo conegut, haver compartit alguns dels seus neguits i il·lusions, haver pogut treballar junts, haver seguit de prop la seva vida durant prou temps. Amb tot, el seu record i les seves aportacions no queden reclosos en l'àmbit personal sinó que es fan extensius i així perduraran en els veïns, en el poble i en el país.

En Joan Ruiz i la seva esposa Ma. Lluïsa Pallejà.

Són diverses les dimensions d'en Joan que han deixat empremta en nosaltres però entre totes destaca la qualitat humana. Era un home reflexiu, amb pensament propi, de conviccions fondes, escrupolós per la feina ben feta, respectuós amb tothom i profundament lliure. Creia de veritat en les persones, en les capacitats que totes poden desenvolupar, i d'aquí les seves possibilitats com a pedagog, com a mestre, on el que comptava era sempre proposar i no pas imposar. Quan va acceptar de dirigir l'Escola la Vall del Tenes, l'any 1980, deixant la responsabilitat a l'editorial Teide i les activitats

que realitzava a Barcelona, ho va fer simplement per l'oportunitat que significava poder contribuir de manera directa a la formació de persones, de nois i noies humanament madurs, cultes, lliures, crítics i solidaris, era la il·lusió de la vida: "fundar una escola catalana de llengua i d'esperit". En Joan transmetia el que vivia sense proposar-s'ho perquè traspuava la coherència de la seva pròpia vida.

La dimensió d'home de recerca i d'estudi, com a filòleg i historiador de la literatura, és igualment d'alt nivell, però la seva senzillesa i humilitat han fet que hagi tingut menys reconeixements dels merescuts, de fet ell sempre els defugia. La seva amplíssima formació, la pròpia d'un humanista, va ser ràpidament captada per professors eminents com Jordi Rubió i Balaguer, de qui en fou un col·laborador directe, Antoni M. Badia i Margarit, qui l'impulsà a escriure la *Història de la Literatura Catalana*, i Jaume Vicens Vives, qui n'acceptà l'edició (1954) i alhora li encarregà un altre llibre, *Panorama del pensament català contemporani* (1963). "La introducció de l'humanisme a Catalunya a través de la cancelleria de la cort d'Alfons el Magnànim" era el seu tema de tesi doctoral que no va poder acabar per la necessària dedicació laboral.

En l'etapa de cap de redacció de l'editorial Teide, van ser una munió els llibres de text que van tenir la seva orientació pedagògica, moltes vegades sense que ni tan sols aparegués el seu nom. La preocupació per l'ensenyament i en català el va portar a comprometre's amb entitats i escoles que maldaven per reeixir en unes orientacions que tenien poc a veure amb les que s'imposaren durant la dictadura. També posteriorment fou convidat a participar en la preparació de la reforma educativa que impulsà la Generalitat de Catalunya. En aquesta convicció de contribuir a la formació des de totes les perspectives, va comprometre's durant dècades amb moviments d'església renovadors que vetllaven per l'acompanyament de les famílies a través de la revista Delta.